

NOVICE

Glasilo Socialistične
zveze delovnega ljud-
stva občin
Kočevje in Ribnica

Izdaja CZP -Kočevski tisk- Kočevje.
Urejuje uredniški odbor, Odgovorni
urednik France Grivec, Uredništvo in
uprava: Kočevje, Ljubljanska 14/a. Tele-
fon uprave in uredništva 389. Letna
naročnina 800 din, polletna 400 din in
jo je treba plačati vnaprej. Za ino-
zemstvo 2000 din oziroma 3 ameriške
dolarje. Tekoči račun 600-27-1-265 pri
NB podružnica Kočevje

Leto VIII. - št. 35

KOČEVJE, 23. avgusta 1963

Cena 20 din

IZ STATISTIKE SLUŽBE DRUŽBENEGA KNJIGOVODSTVA

Analiza gospodarskega poslovanja

Iz gibanja sredstev na žiro računih koristnikov družbenega premoženja na področju Kočevja ugotavljamo v mesecu juliju še nadaljnji porast po skoraj vseh elementih in to tako v primerjavi z istim razdobjem preteklega leta kot z mesecem junijem tekočega leta.

Statistični pokazatelji, ki predstavljajo kumulativno januar-julij v dveh primerjalnih obdobjih, tj. 1963/1962, pa so se gibali takole:

Vnovčena realizacija v skupnem znesku 7 milijard 12 milijonov je porasla za 8 %, skupni denarni izdatki pa za 5 %. Med izdatki opazimo največji porast pri izplačilih za investicije za 49 %, pri prispevkih družbeni skupnosti za 24 % in še pri sredstvih za potrebe gospodarskih organizacij za 8 %.

V industriji je vnovčena realizacija porasla skupaj za 1 %, pri čemer so padli materialni stroški za 3 % ter porasli neto osebni dohodki za 19 %. Da so neto osebni dohodki v višjem porastu kot vnovčena realizacija, je iskati vzroke predvsem v povečanju proizvodnje in slabi vnovčitvi fakturirane realizacije. Najugodnejše je stanje, torej skladnost

indeksov, v grafični, tekstilni in elektro industriji. V kovinski industriji in proizvodnji premoga pa materialni stroški prehitvejo vnovčeno realizacijo.

V kmetijstvu je vnovčena realizacija porasla skupaj za 3 %, v nekoliko višjem porastu pa so materialni stroški in neto osebni dohodki. Tu opazimo izpad realizacije pri kmetijskih zadrugah za 20 %, po drugi strani pa ugoden porast le-te pri Vodni skupnosti, ali za 36 %.

Tudi v prometu je vnovčena realizacija dosegla le 88 % lanskega letnega nivoja, kar pa je posledica zmanjšanja prevoznih kapacitet za ca. 34 %.

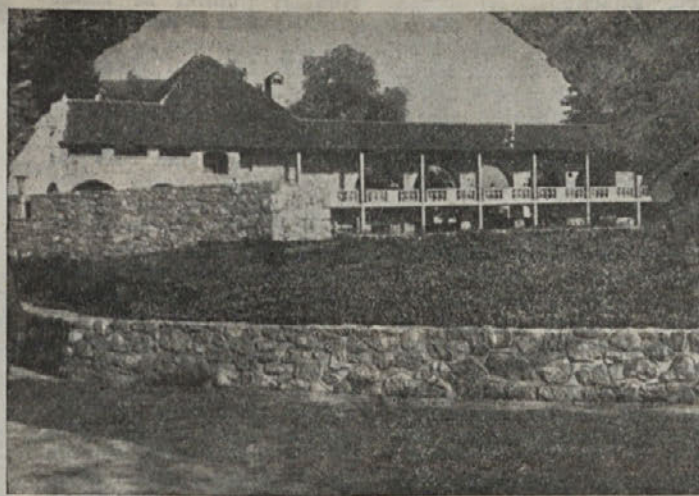
V gradbeništvu se je stanje odlično uredilo in je vnovčena realizacija porasla za 38 %.

V ostalih gospodarskih oblasteh zaznamujemo porast realizacije tudi v trgovini za 15 %, gostin-

(Konec na 2. strani)

Program III. Ribniškega festivala

(od 25. 8. do 14. 9.)

25. avgusta ob 10. uri:
Otvoritev slikarske razstave (razstavlja Janez Kališnik) ob 19.30 uri:
Avgust Senoa: ZLATARJEVO ZLATO (Narodno gledališče Ivan Zajc z Reke)
31. avgusta ob 19.30 uri:
Ribniški kulturni večer (od Gallusa do danes)
2. septembra ob 19.30 uri:
Ponedeljkov večer v ritmu popevk (sodelujejo Six blues + 1 in mladi pevci)
4. septembra ob 19.30 uri:
Slovensko narodno gledališče iz Ljubljane - Drama uprizori Behanovo komedijo TALEC
8. septembra ob 16. uri:
Slovensko narodno gledališče - Opera uprizori Smetanovo PRODANO NEVESTO
11. septembra ob 19.30 uri:
Slovensko ljudsko gledališče iz Celja uprizori Shakespearovo komedijo KAR HOČETE
14. septembra ob 19.30 uri:
Večer ribniškega humorja z zabavo in plesom
Vse festivalske prireditve bodo v letnem gledališču v gradu. V primeru slabega vremena bodo nekatere predstave v domu Partizana

Razstava Gospodarstvo kočevske občine od leta 1953—1963

Razstava »Gospodarstvo kočevske komune od leta 1953—1963« bo odprta v dneh pred proslavo 20-letnice Kočevskega zborna. Obiskovalec razstave pa se ne bo seznanil samo z gospodarskim napredkom in morda tudi zaostajanjem na drugih področjih (stanovanjska gradnja, zdravstvo, šolstvo, stanovanjske skupnosti itd.). Na razstavi bo sodelovala velika večina delovnih organizacij iz naše komune, pa tudi naših enot oziroma obratov, katerih centri so v drugih občinah. Razstava bo v prostorih novega Doma telesne kulture, deloma pa tudi pred njim. Organizira jo poseben odbor, ki je ustanovljen v ta namen pri odboru za pripravo proslave 20-letnice Kočevskega zborna in ga vodi direktor Kemične tovarne Jože Košir. Strokovno bo obdelal razstavo inženir Milan Mihelič, arhitekt in stalni sodelavec za pripravo razstav na Gospodarskem razstavišču v Ljubljani.

Za delovno mesto se je treba izobraževati

V prejšnjem sestavku pod tem naslovom smo poudarili, da se bo moral vsak, ki za delovno mesto nima potrebnih šol, izobraževati. Od mnogih je bilo slišati: »Saj bi hodil v večerno šolo, pa kaj poma, ko sem prestar za učenje.«

V zadnjih desetletjih je izobraževanje odraslih v vseh razvitih državah postalo množičen pojav in med prvimi problemi se je postavilo tudi vprašanje: ali ni učenje privilegij mladih ljudi, ali je izobraževanje odraslih sploh smotno in v sorazmerju z vloženi napor. Po daljših raziskavanjih in proučevanjih ameriških psihologov so le-ti ugotovili:

— Med 25. in 45. letom ima človek prav take sposobnosti za učenje, kot jih je imel med 20. in 25. letom, ima pa boljše sposobnosti, kot jih je imel med 15. in 20. letom in mnogo večje sposobnosti, kot jih je imel med 5. in 15. letom starosti.

Tudi vsa kasnejša raziskovanja v drugih državah so dala iste podatke. Res doseže človek vrh inteligenčnega razvoja pri 20. letih, toda ostane na isti višini do 30. leta in nato do 55. leta pada za približno vsako leto po 1 %. Sele po 55. letu je upadanje umskih sposobnosti veliko hitrejše.

Z leti starosti hitreje upada mehanično kot pa smiselno pomnjenje. Marsikaj novega se torej starejši naučijo bolj počasi kot otroci, zato pa mnogo bolj smiselno in razumsko, zlasti če je povezano z njegovim prejšnjim znanjem. Zagotovljena je tako tudi trajnost znanja.

Z leti upadajo umske funkcije, med tem pa se v človeškem življenju neprestano kopičijo izkušnje in znanja. Na te se odrasli vedno naslanjajo pri učenju novega in pri reševanju problemov. Čim bližje je to novo njihovim izkušnjam, lažje napredujejo. Pri odraslih je razvita kritičnost, ki ima zelo pomembno vlogo pri učenju. Eden najmočnejših činiteljev uspešnosti pri izobraževanju odraslih je njihova volja in vztrajnost pri učenju. Z močno in vztrajno voljo lahko starejši uspešno premagujejo tudi težave, ki so povezane z upadanjem umskih sposobnosti.

Vse to nam potrjujejo tudi primeri izobraževanja pri kočevski delavski univerzi. Kljub temu, da se vsi, ki se tu izobražujejo, tudi proizvajalci in upravljavci v delovnih organizacijah, je njihovo znanje enako ali celo boljše kot pri dijakih v rednih šolah, ki jim je učenje edina skrb.

Bojazen, da se ne bomo mogli učiti, je torej povsem odveč!

Skopju še vedno nudijo pomoč

Nesreča, ki je prizadela Skopje, je prizadela ves svet. Za pomoč Skopju pošiljajo krajevne organizacije RK v kočevski občini še vedno lepe prispevke na občinski odbor RK. Tako je organizacija RK Banja loka zbrala 50.850 din, organizacija RK Struge 22.000 din, Polom 12.000 din, Kostel 9300 din, Livold 19.250 din in krajevna organizacija Spodnji log 9500 din. Društvo upokojencev je zbral med svojimi člani v občini 130.000 dinarjev, poleg tega pa so mnogi upokojenci že prej darovali prispevke pri svojih organizacijah RK. Sindikalna podružnica GU Mozelj je zbrala med svojimi člani 140.000 din. Mestni odbor RK Kočevje je zbral do sedaj 109.000 din, krajevne organizacije RK, upokojenci in zasebniki iz vseh Kočevja pa so darovali 464 tisoč din.

Na občinskem odboru RK se je zglasil tudi tovariš Jože Kvaternik iz Osilnice, ki je dal za ponesrečene Skopljane 5000 din. Trgopromet pa je prispeval obla-

čil v vrednosti 203.989 din.

Lep odziv v pomoči nudijo tudi tuji državljani, ki so na letovanju v naši državi. Nesreča je marsikaterega med njimi zelo ganila. Tudi v kočevski občini so bili v tem času, ko je bil katastrofalen potres v Makedoniji, tuji turisti. Tako je n. pr. dal nemški državljani Gunter Wulff iz Berlina za ponesrečence prispevek 40.000 din, kar je vredno vse pohvale. Na uredništvo našega lista pa smo prejeli od Janeza Dolšine iz Bergneustadta prispevek 126.188 din. Znesek smo že preko banke nakazali na žiro račun za pomoč Skopju.

Občinski odbor RK Kočevje se zahvaljuje vsem, ki so s prispevki priskočili na pomoč pri tako človekoljubni akciji, še prav posebno pa se zahvaljuje gospodu Wulffu in Janezu Dolšini.

Jutri bodo mladi obvezniki predvojaške vzgoje iz kočevske občine zaključili 14-dnevne vaje, na katerih so se učili skoro vse, kar mora vedeti danes vojak (atomska bomba, obramba, napad, civilna zaščita, orientacija, orožje itd.).

Približno dvesto novih stanovanj

Gradbeno podjetje Zidar iz Kočevja bo letos dokončno uredilo 201 stanovanje. Letos so dogradili že dve 32-stanovanjski stolpnici, ki sta že vseljeni, prav tako pa je ena še v gradnji. Dokončno

bodo uredili tudi stolpič Rudnika (20 stanovanj) med Tomšičevo in Šeškovo cesto, kakor tudi svojega ob Šeškovi cesti. Tu gradijo tudi 33 cenjenih stanovanj. Vsa ta dela bodo končana do začetka

septembra. Poleg tega bodo v novem domu telesne kulture štiri stanovanja, enako tudi v novi pošti. Celotna vrednost gradbenih del v Kočevju znaša 650 milijonov dinarjev. Zidar adaptira tudi Šeškov dom, zgradili so tudi en rezervoar za 500 m³ vode, podobnega pa imajo še v gradnji.

Podjetje bo tudi naslednje leto nadaljevalo gradnjo stanovanj. Tako bodo letos in naslednje leto gradili ob Rinži še eno 32-stanovanjsko stolpnico, zgradili bodo tudi 60 novih stanovanj v Podgorški ulici. Začeli bodo tudi z gradnjo novega zdravstvenega doma in skladišča Trgoprometa. Verjetno bodo prevzeli tudi gradnjo plavalnega bazena, če ga bodo začeli graditi že drugo leto.

Zidar ima svoja gradbišča tudi v Ljubljani in na Reki. V Ljubljani so letos dokončali dela v dveh samskih domovih ter napravili 60 stanovanj za trg (tri stolpiče po 20 stanovanj). V gradnji imajo tudi prehodni mladinski dom v Mostah ter osnovno šolo. Letos bodo začeli tu graditi tudi 45-stanovanjski blok in ceste. V Ljubljani imajo gradenj za 450 milijonov.

Na Reki gradijo 20-stanovanjski blok, 28-stanovanjski stolpič ter 51-stanovanjski blok z etažo lokalov v spodnjih prostorih. Tu so uredili tudi znamenito palačo Transjuga, ki je ena najlepših stavb na Reki. Dokončali so tudi dva bloka. Vrednost del na Reki znaša 350 milijonov dinarjev.

ANALIZA GOSPODARSKEGA POSLOVANJA

(Nadaljevanje s 1. strani)

ma 79%), komunalni dejavnosti 81% (Komunala) in še v kulturno socialni dejavnosti za 3%.

Se bolj ugodna kot s preteklim letom je primerjava pokazateljev med mesecema julij in junij tekočega leta.

Skupni denarni prejemki so porasli za 23%, od tega vnovčena realizacija za 16%. Skupni denarni izdatki so porasli za 13%, pri tem pa materialni stroški celo padli za 10%. Med izdatki opazimo največji porast pri prispevkih družbeni skupnosti ali za 91%, na kar so vplivala vplačila obveznosti po periodičnih obračunih za 1. polletje. Porast je zabeležen tudi pri investicijskih izplačilih za 64%, povečanje pa se nanaša na investicije v obratna sredstva. Porabljenega sredstva za potrebe gospodarskih organizacij so ostala na istem nivoju kot v preteklem mesecu s tem, da so se neto osebni dohodki znižali za 7 odstotkov.

V mesecu juliju so gospodarske organizacije prejele na novo 34 milijonov kreditov za kritje zaloga sezonskega blaga, v investicije osnovnih sredstev pa so vložile 85 milijonov dinarjev.

Iz pokazateljev je razvidno, da je bilo poslovanje gospodarstva v mesecu juliju uspešno, odnosno najboljše v povprečju sedmih mesecev letošnjega leta.

G. Čarman

Festival: velika pričakovanja

Dva dni še in zastave okrog ribniškega gradu, prizorišča vsakoletnega festivala (letos že tretjega), bodo veselo zaplapolale v vetru. Značilnost letošnjega festivala je v tem, da se pričinja bolj zgodaj in bo trajal tri tedne, vsak teden pa bosta največ dve predstavi. Festivalni odbor se je namreč zavedal, da so prireditve v enem tednu preveč natrpane, za gledalce kar utrujajoče...

Od letošnjega festivala pričakujemo veliko, saj nam bo (tako mislimo) potrdil kvalitativno rast te najbolj množične kulturne manifestacije zahodnega dela Dolenjske, druga plat, namreč izredno zanimanje prebivalcev za tovrstne prireditve, pa je že zdavnaj izpričana. Po programu so deč bo tretji festival napravil korak naprej tudi v pe-

strosti predvajanih del, saj bomo kar dvakrat videli in poslušali umetnike osrednjega slovenskega gledališča-Opere in Drame, dalje ribniški publiko že znane gledališčne iz Reke in Celja, nekaj novega pa je tudi ribniški kulturni večer, ki nam bo prikazal slavne Ribničane od Gallusa dalje. In ne nazadnje, prepričani smo, da bo tudi ribniški humoristični večer letos kvalitetnejši od lanskega in da nam bo prikazal pravi, pristni ribniški humor, po katerem Ribničani že stoletja slovijo daleč naokrog.

Vsekakor lepi obeti za publiko, željno kvalitetnih kulturnih stvaritev, vprašanje je le, če bo tudi tokrat uspelo Ribničanom »organizirati« lepo vreme. Kaj pa bo pravzaprav novega na ribniškem letnem odru, bomo videli v naslednjih treh tednih...

OD PETKA DO PETKA DOMA IN PO SVETU — OD PETKA DO PETKA DOMA IN PO SVETU

HRUŠČOV V JUGOSLAVIJI — V torek popoldan je prispel v Jugoslavijo na privatni obisk sovjetski premijer Nikita Sergejevič Hruščov s soprogo, s čimer se je odzval povabilu predsednika Tita, ki je bil lani decembra v Sovjetski zvezi. To je že tretji obisk najvišjega državnega in partijskega voditelja Sovjetske zveze v Jugoslaviji. Predsednik Tito in drugi jugoslovanski voditelji so premiera Hruščova najtopleje sprejeli. Hruščov je v svojem govoru med slavnostno večerjo poudaril, da visoko spoštuje jugoslovanske narode in njihove napore za lepše življenje in poudaril, da so naša dejanja v glavnem podobna prizadevanjem so-

vjetskega ljudstva. Dejal je tudi, da sovjetska vlada in sovjetsko ljudstvo, tako kakor vsi napredni narodi sveta, visoko cenijo jugoslovanska prizadevanja za mir in miroljubno sožitje med narodi. Pri tem je poudaril, da so za ohranitev miru in stabilizacijo mednarodnega položaja potrebni skupni napor vseh narodov in da je v sedanjem položaju nesmiselna politika hladne ali celo nuklearne vojne.

Premier Hruščov si bo ogledal več krajev in tovarn v naši domovini.

AREF V KAIRU — V Kairo je 21. avgusta prišel na obisk iraški predsednik Aref, ki ga spremljajo drugi visoki funkcionarji iraške

vlade. S predsednikom Naserjem se bosta pogovarjala o perečih političnih vprašanjih na bližnjem Vzhodu.

OB OBLETNICI NEODVISNOSTI INDONEZIJE v Džakarti je bilo veliko zborovanje, na katerem je govoril predsednik Sukarno. Poudaril je, da boj indonezijskega ljudstva ni več obrambni boj, ampak boj za napredek.

FERHART ABAS, predsed. alžirske skupščine, je odstopil. Politični odbor alžirske narodnoosvobodilne fronte (FLN) ga je izključil iz svoje organizacije.

PROTESTI PROTI DIEMU — V mestu Hue, severno od Sajgona, se je 16. avgusta sežgal nek budi-

stični menih. To je že peta žrtev budističnih demonstracij proti diskriminacijski politiki Diemovega režima v Južnem Vietnamu. Budisti zahtevajo enakopravnost s katoličani in večje verske svobode.

UDAR V KONGU (BRAZZAVILLE) — Kongoški predsednik Fulbert Youlou (bivši franc. Kongo) je moral odstopiti zaradi kravah neredov, ki so sredi prejšnjega tedna izbruhnili v državi. Nekaj dni pozneje so sestavili novo uradniško vlado, ki jo vodi Alphonse Massamba, Youlou pa je zapustil svojo rezidenco v Brazzavillu in »odšel neznanokam«.

»MAJOR JONES VAS TOPLO POZDRAVLJA«

Vodja odbora za obisk Jugoslavije tovariš Mihić Branko je ob začetku srečanja pozdravil v imenu 150.000 članov Hrvatske bratske zajednice (najstarejše slovenske izseljeniške organizacije v Kanadi, ki zajema vse narodnosti Jugoslavije in še nekatere druge) prisotne in nadaljeval:

— Prinašam vam tudi pozdrave majorja Jonesa, ki je bil pri vas v vaših najtežjih dneh, med drugo svetovno vojno, in je bil prisoten leta 1943 tudi na Kočevskem zboru. Dejal mi je, naj pozdravim v Sloveniji in Jugoslaviji vse od najmlajšega do najstarejšega in da naj vam sporočim, da

strokovnjaki z drugih področij, upam pa, da bodo prišli za nami kmalu tudi ti in predstavili rojakom v Kanadi domovino še s teh strani.

DELAVSKI DOM, KAKRSNEGA NIMA AMERIKA

Odkar smo v Jugoslaviji, smo spali na dan po 4 do 5 ur, ves ostali čas pa smo porabili za ogled šol, podjetij, stanovanj, jedilnic, strokovnih šol, delavskih univerz in delavskih domov. Videli smo take delavske domove, ki jih nima niti Amerika. Posebno prijetno nas je presenetil dom Djure Salaja v Novem Travniku, in to ne le kot zgradba, ampak tudi s toplimi človeškimi odnosi, ki so med ljudmi v njem.

Na pobudo kočevske podružnice slovenske izseljeniške matice so se preteklo soboto srečali v hotelu »Pugled« v Kočevju člani odbora Hrvatske bratske zajednice iz Kanade s predstavniki kočevske podružnice. Izseljeniška organizacija Hrvatska bratska zajednica v Kanadi je namreč izvolila posebni odbor, ki naj bi obiskal staro domovino in si ogledal, kako pri nas delamo, kako živimo in kakšni so odnosi med ljudmi ter odnosi skupnosti do posameznika. Odbor, ki je priletel z našim letalom preko »velike luže« meseca junija, vodi rojak Branko Mihić, ki je član enega odsekov Hrvatske bratske zajednice. Vodja odbora tovariš Mihić se je odzval vabilu na srečanje z rojaki, ki ga je priredila podružnica SIM Kočevje.

Srečanje z rojaki

je njegova farma »Beograd«, ki jo ima v Kanadi, vedno na razpolago vsakemu poštenemu in dobro mislečemu Jugoslovancu.

— V staro domovino, v Jugoslavijo, je nadaljeval tovariš Mihić, nismo prišli samo zato, da vidimo, kakšni so odnosi med ljudmi in kako skupnost skrbi za standard posameznika.

Bili smo že v vseh republikah, razen v Sloveniji, kamor pridemo uradno na obisk šele 20. avgusta. Veselo smo bili presenečeni nad tem, kar smo videli v Črni gori, Zenici in drugod. Jedli smo tudi v delavskih menzah, sam sem na mojo željo dobil kupon in tako nepoznan jedel v eni izmed njih. Spoznali smo, da pride delavec pod minimalnimi pogoji do dobre hrane.

Vaša in naša domovina Jugoslavija, ki pred drugo svetovno vojno ni napredovala niti za peden in je bila nato v zadnji vojni še porušena, zdaj zelo hitro napreduje. Teško je povedati vse, kar smo videli in kar nas je prijetno presenetilo. O tem bomo v Kanadi dolgo razpravljali, zlasti o spremembah, do katerih je prišlo v Jugoslaviji, odkar smo jo zapustili.

Z nami se niso pripeljali ljudje, ki bi ugotavljali proizvodnost v Jugoslaviji in jo primerjali s kanadsko, z nami niso prišli tovariši, ki delajo v sindikatih in

PO NAKLUCJU UŠLI SMRTI V SKOPJU

V Skopju sem bil leta 1940. Takrat je bilo to mesto pravzaprav nekakšna razvlečena vas, Makedonci pa soloh niso bili priznani

Rojaki iz Kanade so se s člani podružnice izseljeniške matice v Kočevju pristrčno pogovorili

za narod. Del našega odbora je obiskal Skopje tudi zdaj, med našim obiskom, predvsem zato, da bi člani videli, kakšno škodo mu je povzročila nedavna poplava, zaradi katere smo v Kanadi ustanovili poseben odbor, ki bi zbiral pomoč. Skopje je, kljub ne-

davni poplavi, napravilo na nas veličasten vtis sodobno urejenega mesta.

Med obiskom v Skopju smo stanovali v hotelu »Makedonija«. Med tem so nekateri člani našega odbora predlagali, naj bi naše obiske v posameznih republikah za nekoliko skrajšali, da bi nam ostalo nekaj dni za obisk sorodnikov. Ta predlog smo osvojili in tako smo dva dni prej, kot je bilo v programu, zapustili Skopje in prav dva dni po našem odhodu je strahoten potres popolnoma porušil tisto Skopje, ki smo ga mi tako občudovali...

Ko smo zvedeli za katastrofo Skopja, smo poslali telegram v Kanado, kjer se odbor za zbiranje pomoči poplavljenemu Skopju

(kaj takega nisem videl še nikjer), tisoče spomenikov, grobnice, videli smo starke v črnem. Če bi to videli Kanadčani in prebivalci vsega sveta, bi jih tako pretreslo, da bi se občutno bolj prizadevali, da bi čimprej zavladala na svetu bratstvo in ljubezen.

Najvažnejše na svetu je mir. Zanj se moramo vsi prizadevati. To ne bo zblížalo samo prebivalce Kanade in Jugoslavije, ampak prebivalce vsega sveta.

ŠE NEKAJ PRESENEČENJ

Presenetila me je delavnost vaše mladine. Videl sem namreč mladinske delovne brigade pri gradnji avtoceste. Videl sem veliko gradenj. Samo na vašem, kočevskem področju, gradite novo

še ni razformiral, naj zbirajo pomoč za porušeno Skopje. V Kanadi bomo napravili vse, da nesrečo, ki je zadela bratsko Makedonijo in s tem celotno Jugoslavijo, čimbolj ublažimo.

NIHČE NAS NI VPRAŠAL PO NARODNOSTI

Prepričan sem, da bo prihodnje leto obiskala domovino še večja skupina kanadskih izseljencev, a ne le zato, da bi videla Skopje, ampak da vidi predvsem bratstvo in ljubezen, ki vlada med jugoslovanskimi narodi, česar pred vojno nikoli ni bilo. Prijetno nas je presenetilo, da nas nihče ni nikoli vprašal, kakšne narodnosti smo. Tudi mi se bomo trudili, da take odnose prenesemo v našo novo domovino, Kanado. To bo tudi pripomoglo, da se bosta naša nova in stara domovina še bolj povezovali v medsebojnih stikih.

V Kanadi bomo povedali, da jugoslovanski narodi živijo v prijetni slogi, v bratstvu in enotnosti. Povedali bomo tudi to, da vaši ljudje niso v porušeni domovini gradili samo nova naselja, tovarne, šole, bolnišnice in drugo, ampak tudi nove odnose med ljudmi, polne srčne kulture. Med obiskom smo si ogledali Bazo 20

cesto Ljubljana—Kočevje, pa tudi v Kočevju je veliko graditev.

V lovski koči pri Kočevju sem videl najlepši primer poštenosti. Tu je uvedena samopostrežba. Blagajna je odprta. Popiješ in plačaš. To je lep primer poštenosti in takih naj bi bilo še več.

GOSTINSTVO NAS JE NEKOLIKO RAZOČARALO

Vemo, da v povojnem obdobju še niste mogli vsega napraviti, kar je povsem razumljivo. V mislih imam vaše gostinstvo, ki ga boste morali še v marsičem izboljšati. Bil sem v najlepših turističnih krajih Jugoslavije, razen v Sloveniji, katero bomo obiskali prihodnje dni. To so lepi kraji, v gostiščih pa je strežba le preveč mrtva. Počasni postrežejo gosta. Še bolj počasni pa so pri naplačilu. Trdno sem prepričan, da je tu nujno nekaj podvzeti. Strežno osebje in vse gostince je potrebno za delo primerno stimulirati, ker se jim le tako lahko vzbudi interes za delo. Potrebno je izšolati tudi več gostinskega kadra. Že v Kanadi smo namreč zvedeli, da se moraš v Jugoslaviji pokazati za inozemca, če hočeš biti v gostiščih hitro in zadovoljivo postrežen. To je povsem nepravilen odnos do domačih gostov. Da smo

(Konec na 11. strani)

V imenu kočevske podružnice Slovenske izseljeniške matice je prisotne rojake in goste pozdravil predsednik matice Tone Šercer. Zelel jim je prijetno bivanje v naših krajih in izrazil prepričanje, da jih bodo, kot že številne druge rojake, naši ljudje z veseljem in toplo sprejeli. »Iz vašega pripovedovanja,« je nadaljeval tovariš Šercer, »vidimo, da se med obiskom v domovini prijetno počutite, da ste se srečali s številnimi našimi ljudmi v tovarnah, ustanovah, na vasi, v mestih, s starejšimi in mladino in da boste res lahko povedali ljudem v vaši novi domovini resnico o našem delu, težavah in uspehih.« Tovariš Šercer se je še posebej zahvalil za pozdrave, ki so jih naši rojaki in prijatelji poslali po njih našim delovnim ljudem. Moralne in materialne pomoči, ki so nam jo nudili naši rojaki v najtežjih dneh NOB in v povojni graditvi, njihova domovina in njeni ustvarjalni ljudje ne bodo nikoli pozabili. Pomoč rojakov za omiljenje posledic katastrofe v Skopju dokazuje njihovo tesno povezanost s svojo staro domovino. Na koncu je zelel še, da bi nas naši dragi rojaki še večkrat obiskali.

oktober 1943 KOČEVSKI ZBOR oktober 1963

Razvoj ljudske oblasti v NOB

Naši Ljubljani

Zbor svobodno izvoljenih odposlancev slovenskega naroda s svobodne in z neosvobodjene domovine, zbran dne 1. oktobra 1943 z vodstvom Osvobodilne fronte na svobodnem slovenskem ozemlju, da manifestira enotnost in borbena voljo vseh Slovencev in postavi še močnejše pogoje za nadaljnjo borbo proti okupatorju in njegovim hlapcem,

pošilja svoj prvi in najtoplejši pozdrav srcu slovenskega odpora — tebi, junaška, neuklonljiva, draga Ljubljana.

Kmalu boš vredna in ponosna prestolnica velike, združene Slovenije, svobodne domovine vseh Slovencev v močni in demokratični Jugoslaviji.

Ta domovina raste in bo rasla v vsej svoji veličini po za-
slugi dela, borbe, junaštva in žrtev tudi tvojih sinov in hčera.

Dala si Slovincem in svetu nov primer junaštva in domovinske ljubezni, ki ga hočejo danes posnemati vsi slovenski kraji.

Vodstvo slovenske usode, Ljubljanska brigada in slovenske divizije so na delu, da skrajšajo tudi tvojo trnjevo pot.

Naj živi naša neuklonljiva Ljubljana! Naj žive njeni junaški branilci in branilke!

(Citanje pozdrava je bilo večkrat prekinjeno z vzklikanjem in dolgotrajnim ploskanjem.)

Zbor je sprejel še zadnji pozdrav, ki se je glasil:

Slovincem neosvobodjene Slovenije!

Zbor odposlancev slovenskega naroda s svobodne in neosvobodjene domovine, zbran dne 1. oktobra 1943 ob vodstvu Osvobodilne fronte slovenskega naroda na svobodnih slovenskih tleh, da mobilizira vse sile naroda za še odločnejšo borbo proti hitlerjevskim morilskim in roparskim tolпам in njihovim izdajalskim priganjancem,

pošilja borbene pozdrave Slovincem na Gorenjskem, Štajerskem, Koroškem in v Prekmurju, vam, sinovom in hčeram Trsta in Gorice, ki morate še vedno prenašati krvoločnosti okupatorja, pa tudi vam borbem in borkam brigad in odredov v severni Sloveniji.

Vodstvo slovenskega naroda in slovenske divizije so na delu, da se osvobodite in da za Primorsko za večno združite tudi svoje dežele v veliko in svobodno Slovenijo v močni in demokratični Jugoslaviji.

Stopajte v partizansko vojsko, bijte okupatorske pse in njihove izdajalske hlapce, čistite s svete slovenske zemlje stoletne zatiralce.

Naj živi borbena enotnost slovenskega naroda! Naj živi Osvobodilna fronta slovenskega naroda! Naj živi NOV in POS! Naj živi NOVJ in njen komandant tovariš Tito!

(Dolgotrajno in navdušeno odobravanje in ploskanje.)

Delovni predsednik je ob 2. uri po polnoči zaključil prvo zasedanje Zbora. Potem je sledil kulturni program, ki so ga izvedli člani narodnega gledališča iz Ljubljane, ki so zapustili okupatorsko varstvo in prišli med borce, da jim pokažejo sadove umetniškega ustvarjanja.

Dela na cesti proti Šeškovega domu dobro napredujejo. Prešernova cesta bo pripravljena za asfaltiranje do konca tega meseca, asfalt pa bodo nato polili v štirinajstih dneh

Koledar

31. 8. — 7. 9. 1936 — Prvi svetovni mladinski kongres za mir v Ženevi. Delegat Jugoslavije Ivo Lola Ribar (izvoljen za člana predsedstva kongresa) je prebral referat o enotnosti mladega pokolenja na svetu v boju proti vojni in fašizmu. Na podlagi tega referata so izdali poziv »Mladina vsega sveta, združi se v boju za mir!«

1936 in 1937 je KPJ poslala v Španijo za obrambo Španske republike pred fašizmom 1270 prostovoljcev, od katerih jih je 600 padlo.

26. 8. 1939 — Podpisan sporazum Cvetković-Maček o »ureditvi hrvatskega vprašanja.«

1. 9. 1939 — Nemčija napadla Poljsko, ne da bi ji napovedala vojno, in priključila svobodno mesto Gdansk. Velika Britanija in Francija poslali Nemčiji ultimatum, naj zaustavi napad na Poljsko. Italija je objavila, da ne bo sodelovala v vojni.

29. 8. 1940 — Nemško-italijanska arbitražna na Dunaju primorala Romunijo, da je odstopila Madžarski dve tretjini Transilvanije. Dan kasneje, 30. 8., je Nemčija garantirala Romuniji teritorialno nedotakljivost.

1. 9. — ZDA odstopile Angliji 50 rušilcev za njihova strateška

oporišča na Novi Zemlji, Gvajani in na Antilih.

25. 8. 1941 — Ustanovljen nov Pokrajinski komite KPJ za Makedonijo.

29. 8. — Konec sovražnosti v Iranu: podpisano premirje med ZSSR, Vel. Brit. in Iranom.

26. 8. 1942 — Četrta brigada Hrvatske osvobodila iz ustaškega taborišča v Jastrebarskem 727 otrok s Kozare, Korduna in Banije.

27. 8. — Formirana 3. krajiška udarna brigada.

28. 8. 1943 — Formiran 1. makedonski bataljon »Mirče Acev«.

Avgust 1943 — ZAVNOH izdal napotke o sodnih poslih pri narodnoosvobodilnih odborih.

Začetek septembra — Izvršni odbor OF ustanovil Upravno komisijo kot svoj organ, in Narodnoosvobodilni svet za Slovensko Primorje.

24. 8. — Nemčija imenovala Himmlerja za notranjega ministra.

27. 8. 1944 — Formirana Zumberaška brigada 34. diviz. NOVJ.

29. 8. — Začetek umika 1. bolgarskega okupacijskega korpusa iz Srbije. — Formirana 43. (Istrska) divizija NOVJ.

1. 9. — Zavzeto oporišče Črni vrh v Trnovskem gozdu.

Avgust 1944 — Splošna ljudska vstaja proti Nemcem v Slovaški.

31. 8. — Sovjetske čete vkorakale v Bukarešto. Bolgarska vlada razglasila, da bodo začeli razoroževati nemške čete v Bolgariji.

1. 9. — Nemške čete zapustile južno Grčijo.

Proslava, priprave in še kaj

Bliskovito se bližajo slavnostni dnevi. Vse od Stare cerkve do Kočevja, po mestu in proti Livoldu in Rudniku vse hiti in se mrzlično pripravlja in čisti okolico hiš, hiše dobivajo sveža lica, nov omet in nov belež. Pot do Šeškovega doma je še vedno razpokana, bo pa na čas urejena.

Okolica in notranjost Šeškovega doma pa ne kaže, da bo čez mesec in pol središče slavnosti, kjer se bodo zbrali vsi preživeli poslanci slovenskega naroda in na tisoče gostov iz vseh krajev ob 20-letnici. Grobe oblike nakazujejo, da bo preurejen Šeškov dom in dvorana mnogo bolj simpatična kot je bila do sedaj in da se bodo obiskovalci Šeškovega doma počutili mnogo bolj prijetno in domače, posebno v gledališki dvorani. Muzejski prostori bodo vendarle našli premiren ambient poleg simpatične dvoranice.

Med množico delavcev sem opazil znanega dramatarja. Hitro sem ga pobaral, kako je kaj z začetkom gledališke sezone, če so priprave že v teku? Rekel je, da še ne in verjetno bo ves program uvožen, ker med ljudmi baje ni interesa za delo v prosvetnih organizacijah, predvsem v dramatikah... itd. Pa sem mu vpadel v besedo... »da to poslušamo že leta in leta, da med prosvetnimi delavci ni zanimanja za delo...« itd., itd. V resnici pa je stanje malo drugačno, kot ga tretirajo

večletni mandatorji naše prosvete. Spomnimo se samo močne rudniške Svobode, ki je sedaj ni več! Trditev, da so samo prosvetni delavci krivi, če ne gre, ne drži, prej pač nekateri odborniki in funkcionarji Svobode. Voz boginje Talije je zavozil globoko s ceste in obtičal. Res je tudi, da ga samo prosvetni delavci ne bodo rešili in zapeljali na trdo cesto, da bo treba poiskati vse tiste, ki bodo imeli dovolj trdna rame, voljo in ljubezen za to delo! Sprejemati pa ne onih z bolnimi ambicijami in s skrito željo po primadonstvu in zvezdništvu ter odstraniti vir, ki deklarativno izpovedujejo leto za letom, kar je napovedal prvi kongres Svobode in prosvetnih društev, dejansko pa dopuščajo društveno togost in mrtvilo! Tudi ne drži, da v Kočevju ni ljubiteljev dramatike in prave ljudske umetnosti...!

C. N.

STATUT TRGOVCEV

Tudi ribniški trgovci pospešeno izdelujejo statut svojega trgovskega podjetja. Komisija za izdelavo statuta je že pripravila nekak osnutek, potrebne so še določene korekture, kar mora biti opravljeno do 15. septembra. Po tem roku ga bodo dali v razpravo članom kolektiva, dokončen statut pa bodo sprejeli do srede decembra.

HODIL PO ZEMLJI SEM NASI

Tisočletnica Loke

Gorenjska me je pritegnila s svojo lepoto, impresivnostjo, s svojimi gorami, kot s snegom pobeljenimi, z žarkim, ne prevročim soncem, ki se odbija od njih in s svojo šumečo, zelenkasto Savo, ki jo zaslužiš nekje onstran ravnine ali tam v ozkih gorskih kanjonih. Pritegnila me je s svojimi zelenimi polji, obdelanimi in polnimi sadovnjakov, v katerih se skrivajo belo prebeljene hišice. Prijubili so se mi ljudje; greš takole mimo polj, po ozki stezici, velike travne bilke ti opletajo po nogah, tu in tam spuliš katero in jo vlačneš med zobe. Srečaš kmeta, kako poganja krepkega vola, vpreženega v majav voz z gnojnim košem, ga ustaviš, pokadiš z njim cigareto in malo pokramljaš; o čemerkoli, navadno o vremenu. Preko ustnic mu žubori potoček besed, kot se vijuga bistra gorska studenčnica preko zaobljenih kamnov, pri tem pa ga le malo razumeš; pritrjuješ mu pa vseeno in ko gresta vsak svojo pot, si krepko streseta desnici. Pod večer posedejo ljudje na klopi pred hišami, potem ko so postorili vse okrog hiše in v njej, pa izmenjavajo dnevne vaške novice, in spet jim iz ust žubori tisti bistri potoček besed, ki vseh niti ne razumeš. Ko potem zaviješ v vaško gostilno, se začudiš, da je skoraj prazna; v njej ni tistega hrupa kot smo ga vajeni pri nas. Gostilničar, pravijo mu Medved, prijazno postreže in se diskretno umakne.

Ko se noč kot velikanski klubuk povezne na zemljo, od obzorja do obzorja, postane vse še bolj skrivnostno; pasji lajež na drugem koncu vasi, pisk lokomotive v daljavi, šumenje vetra v krošnjah dreves, hrup avtomobilov, po cesti in migetajoče zvezde na nebu. Le tam visoko, vrh gora na zahodu, se še rahlo svetlika...

● TAM, KJER SO SODILI AGATI...

Škofjo Loko, starinsko mestece ob Sori, sem poznal le iz Tavčarjeve Visoške kronike, v kateri je mojstrsko opisal tamkajšnje ljudi in kraje v 17. stoletju. Od tam sem poznal Loko ob mogočem srednjeveškem gradu. Loko ob sotočju Selške in Poljanske Sore, kjer so, tako pripoveduje Tavčar v svoji Visoški kroniki, preskušali, če je Agata Schwarzkobler res čarovnica ali ne; nagnali so jo v deročo vodo; če se potopi, je čarovnica, če ostane živa in pride iz vode, je nedolžna...

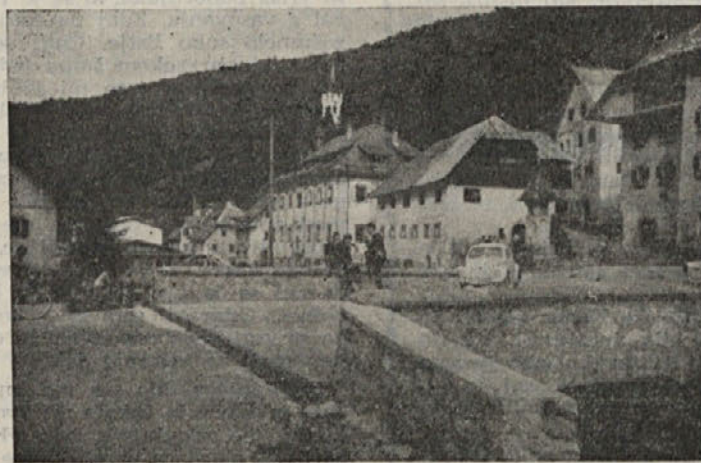
Domačini so na svojo Loko silno ponosni, saj bodo čez deset let praznovali tisočletnico ustanovitve. Okolica Loke je bila že zgodaj naseljena, kakor pričajo ilirski grobovi in nekatere najdbe iz rimskih časov. Zgodovina Škofje Loke pa se pričinja 973. leta, ko je cesar Oton II. daroval freisinsškemu škofu Loko, Selško in Poljansko dolino. Za središče gospodarstva so izbrali kraj nad sotočjem obeh Sor, kjer je nastal mogočen grad. Okrog njega se je hitro razvil naselje, ki postane že l. 274 mesto. V 15. stol. je mesto požgal Vitovec, vojskovodja celjskih grofov, okrog njega so se valile turške vojske in deležno je bilo prvih uporov kmečkih podložnikov. Mesto je prav do današ-

njih dni ohranilo v glavnem svojo zunanjo podobo in je pri nas poleg Ptuja najbolj ohranilo svoj starinski videz.

V mestu je cvetela prav do tega stoletja obrt, organizirana v cehe, skozenj so držale številne trgovske poti v Posočje in naprej v Italijo. Do 1803. leta, ko je bilo posestvo freisinsških škofov podražavljeno, je mesto z daljno okolico živelo pod isto fevdalno oblastjo. Potem se je naglo razvijalo naprej, doživelo obdobje slovenskega preporoda v drugi polovici prejšnjega stoletja, še pred potresom 1895 pa je Loka dobila tovarno sukna in z njo prvo elektrarno na Kranjskem. To je zgodovina starega mesta, ki bo čez deset let praznovalo tisočletnico, mesta z ozkimi vijugastimi ulicami, starinskimi stavbami, potisnjenimi ob grajski breg, kakor bi še sedaj iskale pomoči in varstva v objemu mogočne fevdalne oblasti, ki jo grad na strmih hribu še sedaj predstavlja. Sedanost mesta pa so nove, širše panorame, široki razgledi, nove, moderne ulice s sodobnimi stavbami, železniška in avtobusna postaja, most preko Sore, veliki stadion, nove tovarne, kar vse mu daje nov utrip, novo življenje...

● SPREHOD SKOZI STOLETJA

O zgodovini mesta in krajev ob sotočju obeh Sor najbolj zgovorno govori mestni varuh — Loški grad, ki se močno vzpenja nad mestom. Sprehod skozi njegove

Središče starodavne železarske Kropce

sobane, spremenjene v bogat muzej, je doživetje zase, saj v njem najdemo vse, od makete Loke in širše okolice do kamenin, prvih začetkov pred tisočletjem in predmete, ki prikazujejo nadaljnji razvoj. Svoj oddelek zavzema loško obrtništvo, kjer so razstavljeni izdelki nekdanjih mojstrov, kovačev, tkalcev, lončarjev, grbi in prapori posameznih cehov itd. Tu vidimo bogate starinske oprave, obleke, pohištvo, posteljo, na kateri je spal škof in delovno sobo, v kateri je pisal in ustvarjal pisatelj Ivan Tavčar. V nekdanji grajski kapelici je razstavljenih več bogatih, čudovitih cerkvenih oltarjev, ki predstavljajo neprecenljive zgodovinske in umetniške vrednosti. Skratka, sprehod skozi loški grad, pa naj bo to skozi katerikoli oddelek muzeja, je bogat sprehod skozi stoletja, sprehod skozi zgodovino, ko ponovno po-

Razgled z gradu na Škofjo Loko

doživljamo in spremljamo razvojno pot tega skoraj najstarejšega slovenskega mesta...

● ŽEBLJARSKO MESTO

Na drugi strani kranjske kotline, pod mogočno Jelovico, zibelko partizanstva v teh predelih, leži, stisnjena v ozko kotlino, obdana s strmimi pobočji, poraslimi z bogatimi gozdovi, Kropa, ta svojevrstni slovenski kraj, ki se od drugih loči tudi po svojski govorici.

Kropa je nekaj posebnega, nekaj posebnega pa so tudi Kroparji. Se oče mi je pripovedoval, da se je, ko je pred petdesetimi leti spoznal prve Kroparje, močno začudil njihovi govorici, posebno pa njihovim neverjetno skrivljenim nogam. Šele mnogo kasneje je zvedel od česa je to: vse življenje, od malig nog, so stali za nakovalom, topili železno rudo in

to je bilo ondotnim prebivalcem kruh in sčasoma so v svoji železarski stroki postali neprekosljivi mojstri. Ob koncu srednjega veka je Kropa postala trg, v novem veku pa je fužinarstvo naglo napredovalo. Proti koncu 17. stol. je Kropa štela že 800 železnikov. Železništvo pa je začelo v drugi polovici 19. stol. zaradi uvajanja novih proizvodnih postopkov v industriji naglo propadati, dokler ga 1895 niso modernizirali s strojnimi obratom, iz česar se je razvila nova tovarna za izdelovanje drobnih železnih izdelkov, predvsem žebeljev. Kroparskim žebeljarjem, katerih delo niti malo ni bilo lahko, je posvetil Zupančič pesem »Žebeljarska«...

Ta tovarna, ki se je borila s številnimi težavami, je po osvoboditvi dosegla lepe uspehe. Kroparski »Plamen« sedaj daje kruh že nad 400 delavcem! Primitivni, starinski obrati, »vigenjce« ali »vice«, ki jih je poganjala voda, delo pa je bilo le ročno in silno naporno, so osameli; v njih je ugasnil kovaški ogenj, vodni meh miruje in iz njih se več ne razlega veseli žvenket kladič. To spada v preteklost, postalo je del bogatega kroparskega muzeja.

Namesto tega pa je ohranilo in predvsem v zadnjih letih močno razvilo nekaj drugega, obrtniško izdelovanje umetnih kovaških izdelkov, okovij za okna in vrata, za svetilke, mreže in podobno. To so novi izdelki moderne Kropce, kar lahko imenujemo obrt, industrija in spominkarstvo obenem. Kropa je s temi izdelki še bolj zaslovela daleč naokrog; v tem pa je našla tudi svoj preporod, morda prav tako kakor ribniška suha roba v spominkih...

Kropa, čeprav ni mesto, tudi vas ni; je nekaj vmesnega, nekaj, za kar bi šele morali najti ime. Je pa v bistvu še prav tako, kakor pred sto leti: naselje starih fužinarjev. Na to se spomnimo ob vsakem koraku: ob pogledu na velike hiše z debelimi zidovi in majhnimi okni, polnimi rdečih nageljnov in zamreženimi z umetno izdelanimi mrežami, posebej na pokopališču ob majhni cerkvi, kjer so posebno križi in nagrobne plošče starejših datumov iz železa. Vsa zgodovina tega mesta, pol vasi ob bistri Kroparici pa je strjena v krajevem muzeju...

F. Grivec

● UMETNIKI ŽELEZA

Na nastanek Kropce je vplivala predvsem velika vodna moč, ki jo nudi kraški izvir Kroparice, bližina Jelovice, kjer so kopali železno rudo in seveda bližina gozdov, kjer so dobivali oglje. Vs-

PRI VEDEŽEVALKI

— Pri srcu me zadnji čas večkrat zbada, kaj to pomeni?
— Neobrit moški misli na vas.

Ljudje ob Kolpi ...

V globokem kanjonu, urezanem v divjino narave, s strmimi pečinami nad sabo se vije Kolpa. Globoko nad njo se sklanjajo vrbe in se kopljejo v njeni lepoti. Ponekod je mirna in tiha ter zaradi tega morda še bolj skrivnostna, drugje pa se nagačivo poigrava v brzicah in še bolj poživlja divjost pokrajine. Je kot človeško življenje: tiho, mirno, a drugič zopet polno viharjev in brzic, polno razočarnj in lepih trenutkov. Tu in tam zaide v svet ob njej njivica, posajena s koruzo, v strmi breg uprt majhen vinograd ali sadovnjak. Soteska je prav tolikšna, da si je po njej vrezala svojo strugo Kolpa in da bi bilo prostora še za cesto. In vendar živijo tu ljudje, tihi, skromni in dobri kot Kolpa, ki se vije mimo njihovih domov in nosi njihove pozdrave v kraje, ki jih mogoče nikoli ne bodo videli.

KO BI BILA CESTA ...

Od Vrta pa ves čas do Kostela se razprostira čudovita soteska, ki bi lahko s svojo naravno lepoto privabljala mnoge turiste, ki bi lahko uživali to lepoto narave, če bi tu stekla cesta. Pred leti so jo že gradili, toda nenadoma je delo zamrlo. Vendar pa za dograditev te ceste niti ne bi bilo potrebno mnogo, saj je cestišče v grobem že napravljeno (ponekod prav umetelno vklesano v skale). Tako pa le malokateri turist zaide v to sotesko, ki nudi poleg svoje lepote, še nešteto drugih zanimivosti.

V BILPI

Bilpa je majhna, prijazna vasica. Ima samo tri hiše, nekaj njiv in sadovnjakov, a to še ni vse; tu izdelujejo tudi sode za vino, ki slovijo po vseh krajih Poljanske doline in nekateri celo po Dalmaciji. Čeprav je kraj odmaknjen in slabo dostopen z vozili, ima sodar Rauh s svojim sinom in še enim mizarjem vedno dovolj dela. Pod njihovimi rokami dobivajo ukrivljene deske novo podobo, dokler iz njih ne nastane sod, v katerega je treba le natočiti sladkega vina, liter takega soda stane 37 dinarjev; sod s tisoč litri pa napravijo vsi trije v približno petih dneh. »Vse bi bilo,« pravi oče Rauh, »samo, ko bi bilo dovolj lesa.«

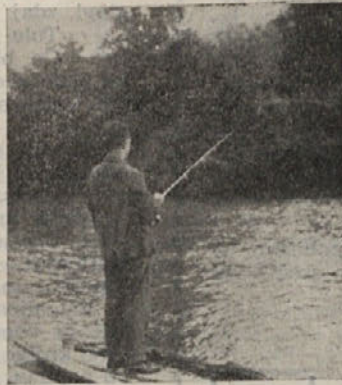
Vendar Bilpa nima samo sodarja, temveč tudi kovača, ki s svojim »norcem« kuje že štiriindevset let. Petinsedemdesetletni kovač Matija je dolgo premišljeval, kako bi izkoristil potok Bilpa, ki teče za njegovo hišo. Končno je le našel rešitev, napravil je zapornico, preprosto skonstruiral pogonska kolesa, pritrdil nanje težak kos železa, ki mu udarja po nakovalu in kuje nove oblike. Seveda pa mu voda ne poganja samo njegovega »norca«, na prenosna kolesa ima montirano tudi brusni kamen in meh. Preprosti, a zelo učinkoviti patenti.

Težka kovačeva roka udarja po razgretem železu, nekoliko je že utrujena, vendar vseeno še močna in jeklena. Sem in tja se mu ob svitu žerjavice zaiskrijo oči. Morda je to odsvit izgubljene mladosti, morda spomin na dni, ko je kot majhen pastirček pasel krave ali kot fant zaukal, da se je odmev odbijal od strmega brega in se izgubljal v valovih Kolpe. Mogoče je to spomin na dni, ko je koval za lepšo bodočnost, ko je koval za fante, ki so se borili po gozdovih ob Kolpi. Morda, morda... Svit žerjavice polagoma ugaša, a kovačeve oči še vedno sem ter tja zažare v spominih.

TAM, KJER JE HUDIČ SKOCIL S PEČIN

»Saj ni skočil,« pravi kovač Matija, medtem pa nam razkazuje

strme pečine in pripoveduje zgodbo, ki izvira iz starih časov. Nedaleč od Matijine kovačnice se dvigajo strme pečine, v katerih sta dve veliki luknji. Hudiču je

Jože je ujel taaaaako ribo ...

verjetano ta kraj bil zelo več, pa se je tu naselil. Od tu je hotel zavajati preproste ljudi ob Kolpi ter jim pogubiti njihove duše. Toda zmotil se je. V tiste kraje je prišel tudi mlad dijak, ki je študiral za duhovnika. Zvedel je za vruga in ga hotel za vedno spraviti iz teh krajev. Nad strmimi pečinami je bral molitve in metal nanj kamenje. To je hudiča tako razjezilo, da je skočil s strmih pečin v prepad pod seboj in pustil na kamnu ob Bilpi odtis človeške in konjske noge, katerih sledovi so še danes vidni. »Od tedaj,« kot pravi Matija, »se ni vrag več vrnil v kraje ob Kolpi.«

OBARVANA RINŽA

Pod temi strmimi pečinami je majhno jezerce, kjer izvira potok Bilpa, ki se že po nekaj stotih metrih izliva v Kolpo. Dolgo so ugibali, od kod prihaja voda, ki tu izvira. Posebna ekipa je obarvala mnogo rek in med njimi tudi kočevsko Rinžo. Po osemindvajsetih dneh je obarvana voda prišla na dan v Bilpi. Vendar domnevajo, da v Bilpi ne pride na dan samo Rinža, temveč tudi prtok kakšne druge reke. Kadar so nalivi zelo močni, zalije Bilpa kovačnico prav do oken.

V KOSTELSKI KOČI

Po nekoliko naporni hoji v hrib

VEEKEND HIŠICI V DOLU

Rauhovima dvema gre delo dobro izpod rok

proti kostelskemu gradu se popotniku odpre lep razgled po Kostelski dolini. Hribčki, doline in bleščeči del Kolpe..., vse to vidi z gradu. Ustavimo se v turistični koči pod gradom. Upravnica koč nam rada odgovarja na vprašanja. Koča je lepo urejena, vendar kljub temu, da ima 8 postelj, ni stalnih turistov. Večkrat jo obiščejo razni kolektivi, kakor tudi ostali, predvsem iz Kočevja in Delnic. Proti koncu šole jo obišče tudi mnogo šolarjev.

Dostop do koč je zelo dober, saj se pride do nje z avtomobilom. Iz leta v leto pa je slabša cesta, ker je KGP Kočevja cestarja, ki je delal tu, prestavilo na novo delovno mesto. In kaj lahko turistu nudijo ti kraji? Poleg izletov v bližnje okolice in čudovite Kolpe lahko lovi ribe, pa tudi divjačino, ki je je največ v Struženskem hribu.

KOLPO BI BILO POTREBNO BOLJ IZKORISTITI

Zapuščamo prijazno sotesko. Za nami ostajajo majhne vasice in zopet smo v Dolu. Jože, ki je ostal tu, je medtem ujel tako ribo, da smo jo komaj stlačili v fička. Bila je taaaaa...ka, da smo morali ustaviti fička in se prijeti za roke, da smo le delno lahko prikazali velikost Jožetove trofeje. Naš ribič je bil nanjo zelo ponosen, saj je ves čas do Kočevja zatrjeval, da je za prvič (na Kolpi) lovil sedaj prvič to res velik uspeh.

V Dolu smo se ustavili v gostilni Pri Janketu, ki so jo odprli pred dobrim mesecem. Prijazna gostilnica je vedno dobro obiskana, zlasti ob nedeljah pa je tu še posebno živahno. Tedaj jo obiščejo mnogi turisti, pa tudi kolektivi radi napravijo skupinske izlete v ta kraj.

Imamo Kolpo. Čudovita je. To pravi vsak, ki jo obišče. To je re. veliko, toda še vseeno premalo. Dve weekend hišici in... Ob tem bi se lahko globoko zamislili. Vsak ne more iti na morje, toda če bi

bila urejena prenočišča v krajih ob Kolpi, bi se marsikdo odločil, da tu preživi svoj dopust. Prav tako pa bi se lahko kakšno podjetje odločilo, da tu zgradi dom, v katerem bi našli prijeten oddih njihovi člani. Premislimo in izkoristimo lepote Kolpe, koristno se nam lahko obrestujejo.

M. Maté

»Tule je skočil vrag,« pravi mala Francka

Kratko - zanimivo

NAJBOLJ RAZŠIRJENA KRVNA SKUPINA

Med Jugoslovani je najbolj razširjena krvna skupina A, saj jo ima kar 42 odstotkov vseh prebivalcev naše države. Na drugem mestu je z 38 odstotki skupina »0«.

NAJVEČJA NADMORSKA VIŠINA

Največja nadmorska višina, v kateri žive in delajo ljudje, je 6000 metrov. Na tej višini živijo Indijanci v Andih — planinah Južne Amerike.

VODA

Vsakih devet kilogramov vode vsebuje en kilogram vodiča. Vodnik se lahko dobi z razstavljanjem vode s pomočjo električnega toka.

Pomoč mladine Skopju

Kočevje, 21. avgusta — Danes popoldne je bil v Kočevju razgovor s predsedniki in sekretarji mladinskih aktivov delovnih organizacij, ki ga je organiziral občinski komite ZMS. Na njem so razpravljali o pomoči mladine Skopju in o bližnjih letnih konferencah mladinskih aktivov.

Iz Kočevja je odpotovalo že 5 mladincev, ki bodo delali v mladinskih delovnih brigadah, ki obnavljajo Skopje. V kratkem bo odpotoval v Skopje še en mladinec, čeprav je bilo predvideno, da bodo v teh brigadah le štirje mladinci iz kočevske občine. Pri obnovi Skopja pa je pripravljenih sodelovati še več mladincev. Mladina se je tudi že v delovnih kolektivih obvezala, da bo za porušeno Skopje prispevala 1 do 2 dnevni zaslužek. Razen tega pa bo mladina še posebej zbirala pomoč za Skopje. Mladinski aktiv Elektro je že nakazal 10.000 dinarjev, medtem ko v ostalih aktivih akcija še traja. Na razgovoru so tudi predvideli, naj bi delovni kolektivi in drugi organi stipendirali 8 skopskih mladincev, mladi zastopniki nekaterih podjetij pa so predlagali, da bi podjetja vzela mlade Skopjance za vajence.

Na razgovoru so tudi sklenili, da bodo letne konference mladinskih aktivov na podjetjih zaključili v septembru. Na njih bodo razpravljali predvsem o produktivnosti dela, stanovanjskih potrebah mladih (graditev samskih stanovanj), statutih in oddihu ter

rekreaciji mladih. Letne konference vaških aktivov pa bodo končane do 20. oktobra.

Sklenili so tudi, da bodo imeli v prvi polovici oktobra (ko ne bo samo 20-letnica Kočevskega zbornice, ampak tudi 20-letnica I. kongresa Ljudske mladine Slovenije — bil je od 10.—12. oktobra 1943 v Kočevski Reki) slavnostno sejo občinskega komiteja ZMS, na kateri bodo nagradili tudi najboljše mladinske aktivne in posameznike ter imeli oddajo »Kočevska v pesmi in zgodovini«. Predlagali bodo tudi CK ZM Slovenije, da bi imel v teh dneh slavnostno zasedanje v Kočevju.

Ureditev prometa za proslavo

Med proslavo Kočevskega zbornice bodo mnogi kolektivi kot tudi ostali obiskali Kočevje z avtomobili. Zato je vprašanje, kako tedaj usmeriti promet, da ne bi prišlo do nesreč. V ta namen je bil v torek posvet komisije za ureditev prometa pri občinski skupščini Kočevje.

Glavna cesta, to je Ljubljanska, bo v dneh proslave zaprta za ves promet. Dostop nanjo bodo imeli samo avtomobili, ki bodo oskrbovali mesto s hrano. Glavna obvozna cesta bo Tomšičeva, ob kateri bodo tudi parkirni prostori. Po njej bo obvezen enosmerni promet. Ob tej cesti bodo parkirni prostori za avtomobile iz ljubljanske smeri. S hrvaške in belokranjske smeri bodo parkirni prostori v bližini podjetja Inkop, s črnomaljske smeri pa ob Črnomaljski cesti. Rezervni parkirni prostor za avtomobile, ki bodo prišli iz Ljubljane, bo že na cesti proti Stari cerkvi v bližini od-

cepa proti Novemu mestu.

Komisija se je tudi domenila o postavitvi prometnih znakov, katere že dela podjetje Dekor iz Zagreba. Na parkirnih prostorih bodo tečajniki Avto šole iz Kočevja, na križiščih pa bodo usmerjali promet prometni miličniki.

Tudi ta del Kočevja bo v kratkem še lepši

Kolpa, ribe in turizem

Najboljše kolpske ribe so vsekaker sulci, postrvi in lipani, ribičji pa radi love še mreže, platnice, podusti in klene, ki jih je v Kolpi tudi precej. Obkolpski ribičji, pa tudi domači in tuji turisti-ribiči, so z lovom v Kolpi

kar zadovoljni, čeprav je reka od Vrta navzdol do Dola precej izpraznjena. Nemalo so, po pripovedovanju ljudi ob Kolpi, k nizkemu ribjemu staležu pripomogli hrvaški ribičji, ki odnesejo vse, kar ujamejo (še več pa prav gotovo krivolovci z obeh strani Kolpe). RIBE morajo namreč imeti predpisano mero, da jo lahko uloviš. Če uloviš ribo pod predpisano mero, jo moraš spustiti. Hrvatski ribičji pa odnesejo domov baje tudi podmorske ribe, zato pravijo ljudje ob Kolpi, če kdo ujame podmorsko ribo, da je riba imela »hrvaško mero«. Nad Vrtom je rezervat, kjer lahko loviš le, če imaš posebno dovolilnico. Od Vrta do Dola je revir Ribiške družine iz Kočevja, pod Dolom pa revir RD Stari trg. V teh dveh revirjih lahko loviš le z dovolilnico družine, v katere revirju loviš.

kmetijskih strojev. Vahid upravlja (Na sliki: mladi kosilnico)

Vahid Kovačević je že približno 4 leta zaposlen kot strojniki pri kmetijski upravi Cvišterji. Pred nekaj več kot štirimi leti je še doma, nekje v Bosni, pasel živino, zdaj pa uspešno upravlja traktor, kosilnico in druge kmetijske stroje. Z delom in osebnimi dohodki je kar zadovoljen, pa tudi s kvaliteto

NOVI LOKALI

V stari pošti v Ribnici ureja trgovsko podjetje Jelka nov lokal. Ta teden so zasteklili predajo steno. V ta lokal naj bi se preselila Manufaktura, ker pa je nujno urediti in popraviti prodajalno Sadjje-zelenjava, bodo preselili začasno trgovino v ta lokal in adaptirali prodajalno s sadjem in zelenjavo. Lokal za manufakturo bodo dokončno uredili prihodnje leto, verjetno spomladi.

Srečanje

letih, ki neutrudno bežijo naprej, pa se srečajo ali zvedo eden za drugega. Žal pa so vsa ta srečanja zvezana s stroški, ki jih nekateri posamezniki ne zmorejo, zapreka pa je tudi daljava.

»Se spominjaš, Miha, Leskove doline«, je vprašal Danilo. »Leta 1944 so nas Nemci in domobranci hajkali cel dan. S težkim mitraljezom sem bil na levi strani naše bojne vrste in kosil po švabobrancih, da se je kadilo. Bili smo utrujeni in lačni, sovražnik pa je bil v premoči. Komandant Jakec je ukazal navidezen juriš, da bi se lahko umaknili na nove položaje. Misleč, da gre za resničen juriš in ker nisem prejel povelja za umik, sem ob kriku »hura!« tudi sam skočil naprej. Medtem ko so se ostali umikali, sem jaz jurišal sam. Sam sem se znašel med zelenimi hudiči in kar stoje streljal, da je bila cev mitraljeza

rdeča. Komaj sem se nekako izmotal in se umaknil. Švabobrancji so šli za menoj in skriti sem se moral v gozdu pod kup vejevja. Pod vejami sem stiskal mitraljez in klel, ker me niso pravočasno obvestili o umiku. Hodili so vseokoli, pa me niso našli, brigado pa sem dobil šele na Milanovem vrhu«, je končal.

»Vem za to«, se je oglasil Silni med Mihovim pritrjevanjem in nadaljeval: »Malo prej sem bil tudi sam ranjen v trebuh. Moj bataljon ni mogel več vzdržati in prav takrat, ko sem dobil povelje, da se bataljon umakne, sem jo fasal. Bolničarji so me odvekleli v neko dolino. Bil sem nezavesten, na ustih pa so se mi nabrale krvave pene. Zdravnik je mislil, da z menoj ne bo nič in mi je že hotel dati injekcijo, da bi ne trpel. Ravno takrat pa se mi je vrnila zavest in slišal

sem, kaj se pogovarjajo. Dvignil sem se na nosilih in jih nadrl kot vrage. Rano sem kasneje prebolel brez bolnice...«

Pogovor je tekkel brez prestatka. Saj so si imeli toliko povedati! Tov. Vodopivec je izročil Danilu kot spomin na kočevsko organizacijo ZVVI statuo boreca na kobju.

Popoldne je minilo, da se niso niti zavedeli. Danilo je bil namenjen v Staro cerkev, zato je bilo treba misliti na odhod. Le težko so se ločili. Spremili so ga do železniške postaje, Miha pa ga je s svojim avtomobilom odpeljal v Staro cerkev.

Težko je z bešedami popisati, kaj so čutili stari borci, ko so se po toliko letih ponovno sestali. Bili so veseli, da so še živi, da so se lahko zopet srečali, obenem pa žalostni zaradi Danilove usode.

Ko so se poslovili, so imeli solze v očeh in razšli so se s trdno obljubo, da se ne bodo pozabili in da se za obletnico Kočevskega zbornice zopet dob'jo. -tar-

Danila so po 16. letih pripeljali v Kočevje v invalidskem vozičku. Od pasu navzdol je hrom, ohromelost pa je posledica vojnih naporov. Na invalidskem vozičku, ki ga je porival brat, je sedel ves v pričakovanju srečanja, ki so ga zanj organizirali njegovi bojni tovariši: Silni, Novak Tone-Miha, Jože in Nace v sodelovanje z organizacijo ZVVI Kočevje.

Ze na poti v Šalko vas k Nacetu sta prijatelje dohitela tudi Miha in Nace. Kasneje sta k Nacetu prišla še Silni in tov. Vodopivec, predsednik ZVVI Kočevje. Posedli so za mizo in ob pristni belokranjski črnini začeli obujati spomine. Sedel sem z njimi in jih opazoval. Bili so srečni in veseli, ker so se srečali po tolikem času, radost srečanja jim je kalila le Danilova bolezen. Solze so jim igralo v očeh, ko so pripovedovali svoje vojne doživljanje, saj vedo le stari borci, kaj pomeni radost ponovnega srečanja v svobodi. Mnogi so mislili, da so njegovi tovariši mrtvi, da so padli. Po

ta teden za vas

KOČEVJE

Poročili so se: Farazin Emerik, uslužbenec iz Ribnice 122, star 25 let in Čikeš Zlata, delavka iz Ribnice 78, stara 18 let; Suhadolnik Gabrijel, delavec iz Mahovnika 29, star 26 let in Pavlič Mira, delavka iz Brega pri Kočevju 26, stara 34 let.

V Ljubljani sta se poročila: Stošič Matija, rudar iz Zeljn 44, star 28 let in Papež Olga, kmečka delavka iz Ratjega 5 — Hinje, stara 34 let.

Rodila je: Debevc Jelena iz Kočevja, Roška cesta 3 — dečka.

V Ljubljani je rodila: Petrič Danijela iz Kočevja — Trata 6/a — dečka.

V Novem mestu sta rodili: Šabič Nevenka iz Trnovca — Rog — Kočevje — deklico; Šabič Jelka iz Kočevja, Reška cesta 13/a — deklico.

CESTITKA

Francetu in Karli Vidervol iz Mrtvic pri Stari cerkvi čestitava za 32-letnico skupnega življenja ter jima kličeva še na mnoga zdrava leta — Nežka in Karol

SLUŽBA

IZOBRAŽEVALNA USTANOVA V KOČEVJU sprejme v delovno razmerje mlajšo uslužbenko, ki ima administrativno šolo in bi se pričela tudi računovodskega dela.

Pismene ponudbe pošljite na

upravo lista pod »Dober zaslužek«.

SLUŽBO DOBI

Dekle, ki bi z veseljem vodilo gospodinjstvo za 3-člansko družino, naj se javi na naslov: **Boje Janez**, dipl. ek., Ribnica 120. — Hrana, stanovanje (svoja soba), plača in socialno zavarovanje zagotovljeno.

PRODAM

Zaradi selitve ugodno prodam kuhinjsko opremo in štedilnik v dobrem stanju.
Informacije: Mesarija št. 2 — Kočevje.

ZAHVALA

Ob prerani izgubi našega ljubljenega moža in brata

TONETA LAKNERJA

iz Kočevske Reke se najlepše zahvaljujemo kolektivu Snežnika iz Kočevske Reke, množičnim organizacijam in darovalcem vencev. Posebna zahvala tudi upravi Snežnika ter Viliju Tauzlu. Za poslovilne besede ob grobu se tople zahvaljujemo Jaki Lavrišu in Jakobu Pojetu ter vsem, ki so ga spremljali na njegovi zadnji poti.

Zalujoča žena s hčerko Magdico, mama, brat Jože in sestra Marija z družinama ter ostalo sorodstvo.

KOČEVJE: od 23. do 25. avgusta francoski film »Moderato Cantabile«, 26. in 27. avgusta sovjetski film »Dobri ljudje«, 28. in 29. avgusta italijanski barvni CS film »Beatrice Cenci«, od 30. avgusta do 1. septembra ameriški barvni CS film »Človek z zlatim

pasom.«

RUDNIK: 24. in 25. avgusta italijanski film »Čočara«, 29. do 31. avgusta ameriški barvni film »Rio Bravo«.

RIBNICA: 24. in 25. avgusta italijanski film »Velika vojna«, 31. avgusta in 1. septembra zahodnonemški film »Med časom in večnostjo.«

SODRAŽICA: 24. in 25. avgusta nemški film »Primer inšpektorja Schirdinga«, 31. avgusta in 1. septembra sovjetski film »Iskal sem Aurika«.

VELIKE LAŠČE: 24. in 25. avgusta ameriški barvni CS film »Tonka«, 31. avgusta in 1. septembra jugoslovanski barvni film »Štirinajst dni«.

STARA CERKEV: 24. in 25. avgusta sovjetski film »Tihi don« II. del, 31. avgusta in 1. septembra sovjetski film »Tihi don« III. del.

DOBREPOLJE: 24. in 25. avg. egiptovski film »Dežela sanj«, 28. avgusta francoski film »Igre ljubezni«, 31. avg. in 1. septembra italijansko-japonski film »Kdo ste vi, mr. Sorge?«

PONIKVE: 28. avgusta francoski film »Igre ljubezni«.

BROD NA KOLPI: 24. in 25. avgusta ameriški film Moby Dick«, 31. avgusta in 1. septembra ameriški film »Vrememar«.

PREDGRAD: 24. in 25. avgusta sovjetski film »Iskal sem Aurika«, 31. avgusta in 1. septembra ameriški film »Polkovnik in jaz.«

OSILNICA: 25. avgusta ameriški film »Ljubezen Marjori Morningstar«.

Filmi, ki jih bomo gledali

CIOCIARA (ČOČARA)

Italijanski film »Ciociara«, posnet po romanu Alberta Moravie, bi ne bil nič več kot eden dobrih filmov, ki govore o tragičnih dogodkih minule vojne, ko bi ne bilo enkratne igre igralka Sophie Loren, ki je za vlogo pra v tem filmu dobila najvišje priznanje, Oskarja, ki ga vsako leto podelijo v Ameriki najboljšim filmskim umetnikom.

Film pripoveduje o ljudeh, ki nimajo nobenega, niti moralnega niti dobičarskega odnosa do vojne, o preprostim civilistih, ki se zaman sprašujejo, čemu je vse to potrebno, čemu je potrebno pobijanje nedolžnih ljudi, pripoved o ljudeh, ki jih vojna, ne da bi si mogli kakorkoli pomagati, v bistvu huje prizadene kot oborožene vojake. Pripoved o teh najbolj nezaščitenih ljudeh je v svojem bistvu tako vesplošno humana, da je film eden najhujših protestov zoper nesmiselno morijo, ki jo prinaša vojna.

Film bo na sporedu na Rudniku 24. in 25. avgusta.

VII. republiški festival kmetijskega in gozdarskega strojništva v Kočevju

PROGRAM

PETEK, 23. avgusta 1963:

ob 19.30 uri zbor udeležencev, otvoritev tekmovanja, žrebanje tekmovalnih števil, tekmovanje v teoriji — testiranje, v dvorani množičnih organizacij Kočevje

SOBOTA, 24. avgusta 1963:

ob 7.00 uri začetek tekmovanja v oranju (ob cesti proti Bregu),
ob 12.00 uri konec tekmovanja v oranju, na obratu Mlaka
ob 14.00 uri začetek tekmovanja v spretnostni vožnji, (pri Bračičevi šoli),
ob 16.00 uri demonstracije s kmetijskimi in gozdarskimi stroji (pri Bračičevi šoli),
ob 18.00 uri konec tekmovanja v spretnostni vožnji in konec demonstracij, v Kočevju (pri Bračičevi šoli),

NEDELJA, 25. avgusta 1963:

ob 9.30 uri povorka kmetijskih in gozdarskih strojev skozi Kočevje, razglasitev rezultatov tekmovanja in podelitev nagrad (pri avtobusni postaji).

Festival prireja

LJUŠKA TEHNIKA SLOVENIJE

Kmetijsko tehniška komisija s sodelovanjem

GOSPODARSKE ZBORNICE SRS in KMETIJSKO GOZDARSKEGA POSESTVA KOČEVJE

Obvestilo

Vodstvo GLASBENE ŠOLE RIBNICA obvešča, da bo naknadno vpisovanje in sprejemni izpiti 2. in 3. septembra 1963 v pisarni ravnateljstva osnovne šole. K vpisu vabimo predvsem interesente za pihala in trobila.

KMETIJSKO GOZDARSKO POSESTVO KOČEVJE

sprejme v uk

2 VAJENCA ZA AVTOMEHANIKA

Prijave s priloženim spričevalom o uspešno končani osemletki pošljite na upravo KGP Kočevje najpozneje do 31. 8. 1963.

Seznam izžrebanih srečk

srečolova, ki ga je priredila sindikalna podružnica Kovinskega podjetja Ribnica dne 18. 8. 1963, katerih lastniki še niso dvignili dobitkov:

30025, 10102, 30205, 30215, 30283,	35099, 35133, 35166, 35208, 35229,
30301, 30337, 30361, 30381, 30385,	35242, 35250, 35253, 35272, 35287,
30402, 30411, 30466, 30496, 30457,	35362, 35363, 35378, 35421, 35434,
30620, 30640, 30697, 30731, 30842,	35436, 35465, 35468, 35580, 35609,
30844, 30861, 30921, 30942, 30944,	35642, 35687, 35715, 31751, 35753,
31033, 31099, 31124, 31125, 31161,	35766, 35774, 35788, 35856, 35974,
31226, 31343, 31405, 31407, 31427,	36013, 36045, 36073, 36088, 36102,
31464, 31488, 31514, 31592, 31705,	36321, 36351, 36355, 36395, 36412,
31724, 31769, 31780, 31817, 31893,	36509, 36534, 36559, 36587, 31060,
31902, 31983, 32014, 32028, 32111,	35295, 36674.
32125, 32198, 32205, 32214, 32236,	
32247, 32259, 32322, 32333, 32342,	
32347, 32358, 32445, 32479, 32521,	
32546, 32577, 32589, 32612, 32673,	
32683, 32696, 32724, 32730, 32736,	
32762, 32771, 32829, 32878, 32887,	
32937, 32956, 33055, 33061, 33067,	
33087, 33126, 33166, 33171, 33268,	
33310, 33311, 33318, 33383, 33396,	
33465, 33474, 33502, 33568, 33574,	
33616, 33691, 33794, 33807, 33823,	
33835, 33866, 33867, 33908, 33913,	
33924, 33947, 33961, 33965, 33970,	
33973, 33197, 34039, 34061, 34079,	
34095, 34096, 34226, 34231, 34236,	
34256, 34201, 34420, 34425, 34430,	
34493, 34494, 34500, 34551, 34601,	
34623, 34637, 34639, 34681, 34735,	
34744, 34833, 35029, 35053, 35090,	

Neprevzeti dobitki zapadejo v korist prireditelja po 19. 9. 1963.
Sindikalna podružnica Kovinskega podjetja Ribnica

NI MU BILO DOVOLJ
V ponedeljek, 19. avgusta v zgodnjih jutranjih urah je prišlo na veseličnem prostoru kovinskega podjetja Ribnica do pretepa, katerega povzročitelj je bil Franc Koklič, zidar iz Ljubljane. Koklič je bil poškodovan in je iskal pomoči v zdravstvenem domu Ribnica. Vendar mu to še ni bilo dovolj. Odšel je po ribniških gostilnah in se v gostilni Pri Ribničanu ponovno stpel z Andrejem Vidmarjem.
Ob tem pretepu bi lahko še omenili, da do podobnih izgrediv ne bi prišlo, če ne bi natakariče točile vinjenim gostom alkoholne pijače.